

ČPIT 2015 - Anotace příspěvků

Síťová neutralita (moderuje Zdeněk Kučera)

Marek Antoš (Prf UK) - Chrání česká ústava svobodný Internet?

Příspěvek vychází z myšlenky amerického právníka Jacka Balkina, který v roce 2009 s obavami napsal, že ústavněprávní garance svobody projevu s nástupem Internetu vyčerpaly svůj potenciál a tím, co bude doopravdy určovat její podobu, budou napříště detaily v podústavních právních předpisech, které budou upravovat například síťovou neutralitu či neodpovědnost prostředníků. Na rozdíl od Balkina však argumentuje, že v evropském kontextu má stát pozitivní závazky k zajištění svobody projevu, mezi něž patří i přijetí takové právní úpravy těchto - zdánlivých - detailů, která bude svobodu projevu respektovat a chránit. Dochází proto k závěru, že zásahy do svobody Internetu, jako je omezování síťové neutrality, blokování přístupu k určitým stránkám či odpovědnost prostředníků za obsah vkládaný třetími stranami, mají ústavněprávní relevanci a měly by být předmětem testu proporcionality.

Tomáš Kubeša (doktorand katedry OP PrF MU) - Síťová neutralita a hospodářská soutěž v ČR

Ve svém příspěvku se hodlám zabývat problematikou síťové neutrality z pohledu ochrany hospodářské soutěže.

Stručně představím myšlenku síťové neutrality a cíle, kterých se pokouší dosáhnout. Dále se pokusím popsat klíčové vlastnosti relevantního trhu poskytování připojení k internetu. Připomenou kritéria pro jednotlivá porušení soutěžní regulace. Tato kritéria následně aplikuji na popsany model relevantního trhu. Výsledkem mého příspěvku bude kvalifikace síťové neutrality, respektive jejího narušení z pohledu hospodářské soutěže. Bude-li narušení neutrality odpovídat některému ze soutěžních deliktů, rozeberu možnosti prevence i nápravy takového stavu.

Ondřej Plešmíd (Ministerstvo financí ČR) – Nová úprava hazardních her a blokáce internetu

Počátkem září byl do Poslanecké sněmovny předložen návrh nového zákona o hazardních hrách, který počítá s tím, že by poskytovatelé internetového připojení měli povinnost zamezovat v přístupu na nezákonné online hazardní hry. Stát vynakládá ročně několik miliard korun na nápravu negativních dopadů, které jsou s provozováním hazardních her neodlučitelně spjaty. Návrh zákona dává Ministerstvu financí pravomoc rozhodnout v rámci správního řízení, zda jsou na dané internetové stránce provozovány hazardní hry v souladu s legislativou či nikoliv, kdy pak takto označené internetové stránky obsahující nelegální hazardní hry budou zařazovány na tzv. black list.

Poskytovatelé internetového připojení pak mají povinnost zamezit v přístupu na internetové stránky uvedené na tomto black listu. Návrh tohoto opatření byl vytvořen podle vzoru moderních zahraničních úprav (Dánsko, Francie, Belgie, Estonsko a celé řada jiných zemí), kdy například v Belgii a Estonsku je daná internetová stránka zařazována na black list správním rozhodnutím. Návrh byl rovněž projednán v rámci Legislativní rady vlády a jejích komisí, kdy bylo shledáno, že jde o opatření, které z ústavněprávního hlediska splňuje test proporcionality ve vztahu k dotčeným právům, tj. právu na informace a svobodě podnikání, a které je obdobné již existujícím opatřením v jiných členských státech Evropské unie.

Evropské právo on-line a v právních informačních systémech (moderuje Danuše Spáčilová z ÚPT)

Radka Feberová, Jiří Doležal a Petra Polišenská (NS ČR) - Evropský identifikátor judikatury ECLI

Za účelem rozvinutí justiční spolupráce v rámci Evropské unie podle zásad evropské e-justice byl pod záštitou Evropské komise (dále jen „EK“) vytvořen společný systém identifikace evropské judikatury – ECLI – European Case Law Identifier (dále jen „ECLI“). Základním právním dokumentem ECLI jsou Závěry Rady EU ze dne 22. prosince 2010 (2011/C 127/01), které stanoví pro ECLI jednotný rozeznatelný formát (pětiprvková skladba identifikátoru) k označování soudních rozhodnutí a stanoví náležitosti souboru metadat (povinná vs. nepovinná metadata). Databázovým systémem k ukládání dat (judikátů) je systém Lotus

Notes/Domino (generátorem metadat jsou skripty vytvořené nástrojem Lotus Notes Designer). Interní kontrola metadat probíhá validací Ecli.xml souborů s pomocí verze validátoru Ecli-integration-tool-0.0.3.jar. Národním koordinátorem ECLI je od počátku projektu (od roku 2011) za ČR Nejvyšší soud (ODAJ), na jehož serveru jsou uloženy soubory s metadaty, ke kterým má EK přístup prostřednictvím souboru robots.txt. ECLI identifikátorem jsou v současnosti označena rozhodnutí v databázi Nejvyššího soudu (včetně rozhodnutí ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek) a v databázi Ústavního soudu. Na přelomu let 2014/2015 proběhlo testování vyhledávače ECLI (beta verze) ad hoc vytvořenou testovací skupinou – ECLI Testing Focus Group (sběr dat vyhodnocuje EK). Na projekt ECLI bude od podzimu 2015 navázáno pokračujícím projektem – Building on ECLI.

Pavel Gardavský a Roman Makara (AION CS, s.r.o.) - Metadata v IS EUR-Lex, principy, tvorba, využití, známé problémy

Příspěvek se bude zabývat popisem metadatových struktur v informačním systému EUR-Lex, ve stručnosti popíše vstupy, vlastní způsob tvorby metadat i zpracování výstupů z této činnosti. Dále se dotkne strojové čitelnosti metadatových struktur, možností využití automatizovaných rozhraní a známých problémů v této oblasti.

Jakub Harašta (ÚPT PrF MU), Martin Loučka (student PrF) - Využití celexového čísla pro automatizaci rešerší

V prostředí EUR-Lexu se jako identifikátor dokumentů používá celexové číslo. Kromě jednoznačné identifikace dokumentu bez ohledu na jazykovou verzi, existují mezi celexovými čísly souvislosti, kterých je navzdory přítomnosti XML značek v databázi možné využít. Tento příspěvek diskutuje využití těchto souvislostí za účelem provádění automatické rešerše judikatury SDEU a souvisejících dokumentů (položených předběžných otázek, stanovisek generálních advokátů) při zadání směrnice. Příspěvek se zároveň věnuje možnému budoucímu vývoji tohoto systému.

Jiří Effler (Wolters Kluwer, a. s.) - Propojení národní právní úpravy s předpisy EU v ASPI

Výhodou právních informačních systémů je možnost meritorního propojení českých právních dokumentů (předpisy, judikatura, literatura) s odpovídajícími dokumenty práva EU. V právním informačním systému ASPI jsou tyto vazby zpracovávány již od roku 2004.

Elektronické důkazy (moderuje Jakub Harašta)

Tomáš Abelovský (doktorand ÚPT PrF MU) - Uchovanie a vydanie počítačových údajov podľa slovenského trestného poriadku

Predmetom tejto krátkej úvahy je zamyslenie sa nad inštitútom elektronického dôkazného prostriedku, jeho úskaliami a súčasnými tendenciami, ktoré by nemali ostať opomenuté v pripravovanom trestnom procesnom kódexe. Zaujímavým a často diskutovaným spôsobom získavania dôkazov je zvláštna edičná povinnosť na uchovávanie a vydanie.

Václav Stupka (CTT a ÚPT PrF MU) - Analýza SSL provozu

SSL komunikace je druhem šifrované komunikace, který se využívá při přístupu na zabezpečené zdroje na internetu. Možností této zabezpečené komunikace však stále častěji využívají rovněž různé typy malware například pro přenos získaných dat, pro komunikaci s command & control centrem, nebo pro přijímání instrukcí od útočníka. K dohledání důkazů o existenci takového software na počítačích ve vnitřní síti je často potřeba provádět dekrypci této komunikace. Jelikož je však přenášený obsah chráněn telekomunikačním tajemstvím, je třeba pamatovat na riziko vzniku trestněprávní odpovědnosti. Tento příspěvek se zabývá možnostmi legální dekrypce ssl provozu ve vnitřní síti za účelem získávání důkazů o existenci nebezpečného software v síti.

Libor Kyncl (katedra finančního práva a národního hospodářství PrF MU) - Dokazování údajů o platebních transakcích a proporcionalita zajištění peněžních prostředků

Cílem tohoto příspěvku bude diskutovat meze proporcionality zpracování údajů o platebních transakcích a podezřelých obchodech a následujícího odkladu splnění příkazu klienta a zajištění peněžních prostředků, podle nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS 2485/13. Příspěvek zmapuje základní právní problémy dokazování pomocí údajů o

finančních transakcích z pohledu oznámení o podezřelých obchodech získaných v rámci režimu opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti podle zákona č. 253/2008 Sb., způsob jejich zpracování a základní principy zvláštního správního řízení na finančním trhu a trestního řízení vzhledem k těmto transakcím a údajům o nich. Příspěvek zmapuje jednotlivé kroky finančního šetření prováděného poskytovatelem finančních služeb, Finančním analytickým útvarem Ministerstva financí a orgány činnými v trestním řízení. Příspěvek potvrdí nebo zamítne hypotézu: "V rámci elektronického zpracování údajů o platebních transakcích lze tyto údaje využít pouze tak, aby byla naplněna kritéria vhodnosti a potřeby mocenského zásahu a aby zároveň byly trestněprávní prostředky vedoucí k zabezpečení veřejného zájmu a ochrany vkladatelů použity přiměřeně."

Pavel Loutocký (doktorand ÚPT PrF MU) - Specifika elektronického dokazování při mimosoudním řešení sporů

S rozvojem moderních technologií dochází k výrazným posunům v možnostech dokazování nejen při soudním řízení, ale rovněž při řízení mimosoudním. V případě vzniku sporu na internetu (např. při elektronickém obchodování) je pak mnohdy vhodné řešit vzniklý konflikt online a dle možností skutkové tvrzení podpořit elektronickými důkazními prostředky (online lze rovněž řešit i spory, které v tomto prostředí nevznikly). I v případě využití elektronických důkazních prostředků v mimosoudním řízení je však bezpochyby nutno respektovat stanovený právní rámec.

Příspěvek se tak bude zabývat možným využitím elektronických důkazů při vyjednávání mezi stranami, které je počáteční a nejméně formalizovanou fází mimosoudního řešení sporů. V případě neúspěšnosti vyjednávání mezi stranami následuje fáze mediační (a to buď zákonem regulovaná či nikoli). Spor může dospět až k závaznému rozhodčímu řízení, které supluje soudní rozhodování. V každé z těchto fází dochází ke specifické regulaci, jakým způsobem lze využít elektronických důkazních prostředků od v zásadě neregulovaného v úvodní fázi řešení sporů po procesně formalizovaný postup v případě rozhodčího řízení. Příspěvek tak vymezí právní mantinely v jednotlivých fázích mimosoudního řešení sporu a zaměří se na formální požadavky kladené na možnosti využití elektronických důkazních prostředků s důrazem na českou právní úpravu.

Právní ochrana výzkumných dat (moderuje Michal Koščík)

Vít Pekárek (Český hydrometeorologický ústav) - Otázky tvorby a zveřejňování dat ČHMÚ

Základní představení ČHMÚ. V prezentaci budou dále shrnuty hlavní okruhy tvorby dat, produktů a služeb ČHMÚ. Bude stručně představena síť a zdroje produkce ČHMÚ, dále způsoby poskytování dat, produktů a služeb. V závěru budou prezentovány právní limity poskytování dat, produktů a služeb ČHMÚ a aktuální otázky této problematiky.

Jiří Kotouček (Akademie věd ČR) - Open Data v rámcovém programu Horizont 2020

Pravidla rámcového programu Horizont 2020 zakotvila povinnost uveřejňovat vědecké články z podpořeného výzkumu v režimu Open Access. Zatímco na nutnosti otevřeného přístupu k publikacím panuje širší shoda, dostávají se do popředí zájmu otevřená výzkumná data. Příspěvek představí pilotní program pro zveřejňování výzkumných dat v režimu Open Access, který je součástí programu Horizont 2020. Otevřený přístup k výzkumným datům s sebou nese několik problematických bodů, které budou pojednány. Jde o bezpečnostní rizika, zacházení s citlivými daty, vlastnosti databáze jako předmětu práva, výběr licenčních nástrojů či otázky technické infrastruktury.

Pavel Koukal (katedra občanského práva PrF MU) – Ochrana výzkumných dat na Masarykově univerzitě

Příspěvek se bude týkat ochrany výzkumných dat na Masarykově univerzitě. Autor se zaměří na problematiku sběru dat v oblasti biomedicínského a behaviorálního výzkumu, zpracování dat a jejich vytěžování.

Jakub Míšek (ÚPT PrF) – Konflikt současného systému ochrany osobních údajů a open data

Open data, tedy otevřený přístup k datům produkovaným ať už výzkumnými institucemi, nebo veřejnou správou, je v poslední době prosazovaným způsobem nakládání s daty, který přináší

řadu výhod při jejich zpracovávání například v podobě nových užití, nebo zvýšení jejich efektivity díky propojování různých data setů. Představuje však zásadní riziko porušení práva na ochranu osobních údajů lidí, o kterých data pojednávají. Příspěvek shrnuje aktuální rámec ochrany osobních údajů, poukazuje na možné kolize s open data a v závěru navrhuje možná řešení

Matěj Myška a Jakub Harašta (ÚPT PrF MU) - Méně je více? Ochrana databází v aktuální judikatuře SDEU: (Ne)očekávané důsledky rozhodnutí Ryanair

Příspěvek podává přehled aktuálního stavu judikatury SDEU v oblasti ochrany elektronických databází, a to i vědeckých dat. V první části se zaměřuje na pojem databáze, možnosti její právní ochrany a zejména na nejasnosti a mezery ve výkladu Směrnice 96/9/ES. Druhá část se obsáhleji věnuje zásadnímu předpokladu vzniku ochrany sui generis práva pořizovatele databáze a to podstatnosti vkladu. Třetí část podává analýzu nedávného rozhodnutí Ryanair a věnuje se jeho poměrně paradoxním důsledkům ve vztahu k aplikovatelnosti výjimek z absolutních majetkových práv sui generis. Závěrečná část diskutuje možnosti smluvního vyloučení těchto výjimek a praktickým dopadům s ohledem na sledovaný cíl Směrnice, totiž dosažení rovnováhy mezi právy osoby, která vytvoří databázi, na jedné straně, a právy oprávněných uživatelů takové databáze, na druhé straně.